

Recordant Josep Tarragó

Benvolguts assistents, amics i familiars,

Avui estem aquí perquè volem retre un homenatge i recordar tres figures excepcionals del sector agroalimentari català. No és només un acte de record i reconeixement a tres grans líders que fa deu anys que ens van deixar, sinó que volem evidenciar la visió i el llegat d'en Jordi Maymó, d'en Jordi Peix i d'en Josep Tarragó perquè continuen vius en els fonaments del nostre sector i en les vides de moltes persones que han estat influïdes per les seves trajectòries.

Però jo em centraré a homenatjar el que va ser el primer DG de l'IRTA, el que va ser el meu mentor, sense el seu suport, l'empremta i els seus consells, estic convençut que avui no seria DG de l'IRTA, soc el que es podria dir **un exemple clar del seu llegat**.

Josep Tarragó va ser un líder excepcional que va deixar una empremta molt profunda en totes les persones que van tenir la sort de conèixer-lo i treballar amb ell. Va marxar aviat, amb seixanta-vuit anys, el 27 de juny de 2014, tot deixant un buit irremplaçable després de lluitar contra una malaltia persistent.

Fent un repàs de la seva trajectòria professional, queda clar que Josep Tarragó va ser una persona imprescindible en el camp de la veterinària. La seva contribució a la investigació i l'ensenyament durant l'últim quart del segle passat el va situar com a una figura destacada. La seva passió, compromís i dedicació han deixat un llegat que continua inspirant i influïent en les generacions que el vàrem conèixer, que el vàrem poder tractar.

Josep Tarragó va obtenir la llicenciatura i doctorat en veterinària a la Universitat Complutense de Madrid. Més endavant va obtenir el títol del Màster en Ciències a la Universitat de Newcastle (Anglaterra) i va diplomarse en alta direcció d'empreses. En els seus primers anys professionals, va participar en diverses iniciatives del sector privat, com el Consell Estatal del Sucre de la República Dominicana i l'US Feed Grains Council. A més, va contribuir al món acadèmic a través de la Universitat Complutense de Madrid i l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona.

A partir de la restauració de la Generalitat de Catalunya, Josep Tarragó va assumir diversos càrrecs dins de l'Administració d'aquesta institució. Inicialment, va ser director general i secretari general del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca, i finalment, el 1985, va fundar, el que ha estat la seva obra cabdal, a la qual li va dedicar vint-i-tres anys de la seva vida, **l'IRTA, l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentària**, a través d'una llei del Parlament de Catalunya i per unanimitat de tots els grups parlamentaris (tota una singularitat, la qual cosa reforça la seva visió estratègica i capacitat de convèncer).

Entre els anys 2006 i 2008, va presidir el Comitè Organitzador de la fira Expoaviga, en què destaquen els seus esforços per a revifar un dels principals esdeveniments professionals en avicultura i ramaderia a Europa, que, lamentablement, es va suspendre després de l'edició del 2010.

Al llarg de la seva destacada carrera professional, Josep Tarragó va ser reconegut per la seva visió innovadora en la investigació agroalimentària. Va dirigir l'IRTA cap a l'establiment d'un

centre amb la capacitat científica necessària per a realitzar investigació, desenvolupament i innovació en l'àmbit agroalimentari, tot amb una clara vocació de servei al sector.

L'IRTA, sota el seu lideratge, es va consolidar com a centre de referència nacional i internacional en matèria d'investigació, innovació i transferència tecnològiques aplicades als sectors agropecuari i agroalimentari. En aquell moment, la fórmula d'organitzar l'Institut com a una **empresa pública regida pel dret privat** es va revelar com una novetat interessant per a gestionar organismes d'investigació. La seva àmplia visió va conduir a l'establiment d'acords permanents de col·laboració amb altres institucions públiques, creant una xarxa de centres consorciats que defineix un **sistema cooperatiu** d'investigació agroalimentària.

Josep Tarragó, també va ser un visionari en l'apertura de l'IRTA en l'àmbit de les relacions internacionals. La seva col·laboració amb la Universitat de Califòrnia a Davis i amb el Plant and Food Research de Nova Zelanda va establir les bases perquè l'IRTA esdevingués líder europeu i mundial entre altres temàtiques, tecnologies de reg en condicions deficitàries d'aigua i millora genètica de fruita dolça en climes temperats. Aquell projecte de relació amb Nova Zelanda ha donat ara els seus fruits i vint anys després, el 2023 vàrem posar al mercat la primera varietat de poma roja adaptada a climes càlids del món, **la Tutti!**

Creia fidelment que invertir en recerca i desenvolupament tecnològic aportaria nombrosos avantatges, com el suport a petites i mitjanes empreses, la millora de la capacitat d'adaptar la tecnologia aliena per a abordar problemes conjunturals, i la contribució a la formació de futurs professionals. I el sector agroalimentari del nostre país, ara ho reconeix així i té l'IRTA com al seu principal aliat tecnològic. Quan vaig començar a dirigir l'IRTA, un reconegut empresari català em va comentar que abans anaven a Califòrnia per saber que calia fer en fructicultura i que ara ja no calia, **podien anar a Mollerussa!**

Era un defensor de la recerca «orientada» en lloc de la dicotomia entre recerca «bàsica» o «aplicada». És a dir, creia que l'objectiu i les necessitats han de determinar el tipus de recerca que s'ha de realitzar. Considerava estratègic ser actius en àmbits de recerca bàsica i defensava la idea que la recerca ha de contribuir a resoldre problemes i cobrir necessitats del sector.

Com no podia ser d'una altra manera, totes les fites que va assolir durant vint-i-tres anys de trajectòria es van veure recompensades. L'any 2009, la Generalitat de Catalunya li va atorgar la **Creu de Sant Jordi** com a reconeixement a la seva tasca en la modernització del sector primari català i pel seu paper destacat en fer de l'IRTA el referent internacional que és avui en dia.

Aquells que vàrem tenir la sort de treballar amb ell coincidim en la seva increïble capacitat per a generar ponts i construir equips. Ell no només els involucrava en els seus projectes, sinó que també els feia tenir confiança en les seves habilitats i aptituds. Això els impulsava a entregar-se amb determinació per no defraudar, perquè **defraudar-lo no era una opció!**

El seu caràcter fort es barrejava amb una flexibilitat sorprenent. Josep era més que un cap. Per als seus propers era un amic amb un sentit de l'humor que il·luminava fins i tot els dies més grisos. Saludava a tothom pel seu nom amb un somriure tan autèntic que contagiava bon humor a tot l'entorn. Fins i tot coneixia els noms dels familiars del personal de l'IRTA, preguntava pels fills, fet que demostrava la seva humanitat i memòria.

Josep era conegut per la seva proximitat i solidaritat. Tenia una forma de liderar molt especial. Quan algú es reunia amb ell per a exposar-li un problema que per a ell era important, la seva primera reacció era: «si quan em plantejes el problema no em presentes una possible solució, aleshores tu passes a formar part del problema!». Normalment ho feia amb humor i no només es preocupava pels problemes exposats, sinó que sempre buscava maneres de pal·liar-los i donar suport.

Era un gran nedador. Un esportista «de fons». Aquest mateix tarannà l'aplicava a la seva vida professional. Abordava els reptes amb una perspectiva temporal llarga, sabia que els fruits del que sembrava es recollirien molt més endavant.

Josep va popularitzar l'expressió «agafar la maleta», amb la qual animava els treballadors a sortir dels despatxos per a connectar i generar sinergies amb els centres i defensar els interessos de l'IRTA entre els diferents grups d'interès i això ha donat els seus fruits. Ara l'IRTA és conegut internacionalment.

La seva gestió eficaç per a aconseguir un crèdit de 20 milions d'euros per a millorar les infraestructures de l'IRTA és un clar exemple del seu esperit de lluita incansable i la seva determinació. Gràcies a això ara podem gaudir del Fruitcentre a Lleida, de l'EVAM a Girona o de la nostra seu central a Caldes de Montbui, amb unes instal·lacions modernes i punteres.

Va ser un defensor apassionat de la transferència de competències de l'Estat a les autonomies, especialment en el camp de la recerca agroalimentària. En moments en què iniciatives des de l'Administració General de l'Estat amenaçaven de minvar la competència ja transferida en recerca, Josep no dubtava a moure cel i terra per salvaguardar els avenços assolits. Malgrat aquesta iniciativa, no sempre va evolucionar com es preveia, la lluita d'en Josep per defensar aquest principi va demostrar la seva fermesa i compromís amb els valors que considerava essencials per al progrés de la recerca agroalimentària i, per extensió, de tota la comunitat científica.

Avui, recordem Josep Tarragó com un líder brillant, com un referent del nostre sector agroalimentari, però també imagino com un **bon marit per a la Carme** —la seva confident— i un **pare molt estimat per a la Teresa i en Joan** a qui recorden per la seva proximitat i empatia, sempre disposat a escoltar, ajudar i aconsellar.

Recordem-lo com un amic, un mentor, un bon company i una bona persona que va deixar una empremta indeleble en tots nosaltres. Gràcies, Josep, per ser una font d'inspiració, generositat i valentia. **La teva llegenda continua.**

Josep Usall, director de l'IRTA, a l'acte de reconeixement organitzat per la ICEA.

Barcelona, 1 de febrer de 2024